

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselője (felperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek a **alperes jogi képviselője (alperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. június 22. napján kelt 21.G.43.064/2017/57. számú ítélete ellen a felperes által 59. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy a felperes és az alperes 2008. július 1. napján kelt K33288049800LH számú hitel és zálogszerződése nem jött létre.

Az ítéltábla az iratokat megküldi az elsőfokú bíróságnak a tárgyalásnak a követelés összegére (mennyiségére) történő folytatása érdekében.

Az alperes és a felperes fellebbezési költségét egyaránt 100.000 (százezer) forint + áfa mértékben, míg a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összegét 1.360.000 (egymillió-háromszázhatvanezer) forintban állapítja meg.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes az MKB Értékmegőrző Életbiztosítási szerződés megkötését követően 2008. július 1. napján az alperessel MKB svájci frank alapú hitel- és zálogszerződést kötött, melynek keretében az alperes 127.900 CHF hitelt tartott a felperes rendelkezésére azzal, hogy maximum 17.000.000 forint kölcsönt folyósít a felperes kérelmének megfelelően az **helyiség** szám alatti ingatlanon megvalósuló lakásépítéshez. A hitel futamideje 2028. július 10., míg a rendelkezésre tartás lejáratát 2008. október 31. napja, a THM mértéke évi 7,97%. A felek megállapodtak az ügyleti kamat mértékében, a kamatperiódusok időtartamában, a kezelési költség mértékében továbbá a szerződéskötési díjban. A szerződés szerint a felperes a hitelt az építkezés készültségi fokához igazítottan hívhatta le, a kölcsön folyósítása a forintban, a lehívott devizaösszeg átváltásával a folyósításkori érvényes pénztári devizavételi árfolyamon kerül átszámításra. A bank, amíg az ügyfél életbiztosítási szerződése hatályban van, a hitel teljes futamideje alatt a tőketörlesztésre türelmi időt biztosít. A szerződő felek rendelkeztek az életbiztosítási szerződés alapján járó összeg elszámolásáról is. Az induló hiteldíj összegét 596,86 CHF-ben, a hiteldíj részleteinek számát 240 darabban állapították meg. A közjegyzői okirat 9. pontjában a felperes tájékoztatást kapott az árfolyamkockázatról,

továbbá ugyanezen a napon a felperes kockázatfeltáró nyilatkozatot is aláírt. A felperes 2008. július 2-án 10.000.000 majd 2008. július 21-én további 6.000.000 forint folyósítását kérte, melyet a bank engedélyezett.

Az alperes a 2014. évi XL. törvényben írt elszámolási kötelezettségének eleget tett, a tisztességtelenül felszámított összeget 2015. február 1-jei értéknappal számítottan 10.341,06 svájci frankban határozta meg, a törlesztési táblázat megküldésével tájékoztatta a felperest a jövőbeni fizetési kötelezettségéről.

- [2] A felperes kereseti kérelmében - többek között - annak megállapítását kérte, hogy a perbeli szerződés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdése szerint nem jött létre, mert a felek között a devizában való elszámolásra nézve akarategység nem született. E kérelme elutasítása esetén annak megállapítását is kérte, hogy a keresetében megjelölt egyes szerződéses pontok nem váltak a szerződés részévé, illetve egyes pontok tisztességtelenek. Megjelölte az alkalmazni kért jogkövetkezményt is. Kérte annak megállapítását is, hogy a perbeli hitelszerződés nem tartozik a DH1 és DH2 törvények hatálya alá.

- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

- [4] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és döntött a perköltség viselése tárgyában is.
Az ítélet indokolása szerint a Ptk. 522. § (1) bekezdésének megfelelően a hitel- és zálogszerződés (továbbiakban hitelszerződés) alapján az alperes meghatározott hitelkeretet tartott a felperes rendelkezésére azzal, hogy a szerződésben írt feltételek megléte alapján - az építkezés készülségi fokától függően - hitelt nyújt és erre vonatkozóan kölcsönszerződést köt a felperessel. E szerződésre tekintettel a felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti deviza alapú annuitásos törlesztésű hitelszerződés jött létre az MKB Értékmegőrző Lakáshitel Program keretében, mely a szerződéskötés időpontjában hatályos hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 2. melléklet III. 4-5. pontja és a Ptk. 685. § d) pontja szerinti fogyasztási szerződés. A felek a kölcsönszerződés részévé tették az alperesi Általános Szerződési Feltételeket és Üzletszabályzatokat.
Az elsőfokú bíróság - figyelemmel a Ptk. 200. § (1) és a 205. § (1) bekezdésére - nem értett egyet a felperes azon álláspontjával, hogy a kölcsön devizában történő elszámolására vonatkozó akarategyezőség hiánya miatt a szerződés nem jött létre. Kiemelte, hogy az aláírt szerződés megnevezéséből és tartalmából egyértelműen megállapítható, hogy a lakásépítés finanszírozására kötött hitelszerződés svájci frank alapú.

- [5] Az elsőfokú bíróság nem osztotta a felperesnek a befektetési szolgáltatással kapcsolatban kifejtett jogi álláspontját, ugyanis a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 1. §-a értelmében a Tpt. szabályai a perbeli jogvitára nem alkalmazhatóak, így a befektető személyét definiáló Tpt. 5. § (1) bekezdés 20. pontja szerinti meghatározás sem irányadó a perbeli jogvita elbírálása szempontjából. A szerződés minősítése nem szakértői kérdés, így az e körben előterjesztett bizonyítási indítványt a bíróság elutasította.

Az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt szerződéses kikötések tisztességtelenségét sem állapította meg. Az egyedi szerződés egyes meghatározott rendelkezései nem általános szerződési feltételek, hanem a felek által egyedileg megtárgyalt szerződéses rendelkezések, így azok a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján nem minősülhetnek tisztességtelenek.

- [6] Az ítélet szerint a kölcsön törlesztőrészelete meghatározásra került azzal, hogy a teljes hitelösszeg igénybe vételét feltételezve a szerződéskötéskor hatályos Kondíciós lista feltételeivel az induló hiteldíj összege 596,86 svájci frank. Az, hogy a felperes a keretösszegeből milyen összeget hív le és milyen összegre köt kölcsönszerződést attól függött, hogy az építkezése milyen stádiumban van, így a hitelszerződésben előre meghatározni, hogy konkrétan a törlesztőrészek összege milyen összegű lesz, különös tekintettel a deviza alapú annuitásos hitelre, nem lehetett. E rendelkezést a bíróság nem találta a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjába ütközőnek.

Az egyoldalú kamat, díj, költség emelésére és az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezések tisztességtelensége jogszabály folytán került megállapításra, melynek következtében az alperes 10.341,06 svájci frank tisztességtelenül felszámított összeget tudott be a felperesi tartozásra.

Az eljárás során a felperes nem bizonyította, hogy nem volt elegendő ideje a szerződéskötést megelőzően a szerződéstervezet megismerésére, ugyanis az az aláírást megelőzően felolvasásra került.

Nem találta a bíróság a deviza alapú nyilvántartás tisztességtelenségére történő felperesi hivatkozást sem alaposnak. A felperes a szerződéskötést megelőzően a kockázatfeltáró nyilatkozatot - annak megismerése jeléül - aláírta, mely egyértelműen és világosan tartalmazza az árfolyamváltozás lehetőségét, annak a törlesztőrészekre gyakorolt hatását, továbbá felismerhető, hogy az árfolyam felső határ nélkül változhat, annak viselése kizárólag a fogyasztót terheli. A kockázatfeltáró nyilatkozatba, illetve a közjegyzői okiratba foglalt, szerződésben rögzített tájékoztatás elégséges bizonyíték volt a tájékoztatás megtörténtének és megfelelőségének megállapításához. E kockázatfeltáró nyilatkozat az EUB C-26/2007., C-186/16., C-27/17, C-51/2017. döntéseknek is megfelelt. A 6/2013. PJE határozat 1. pontjára is figyelemmel e konstrukció jogszabályba nem ütközik.

- [7] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 252. § (1) és (3) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését, másodlagosan megváltoztatását, a keresetnek helytadó döntés meghozatalát kérte.

Fellebbezésében fenntartva az elsőfokú eljárásban előadott álláspontját - többek között - azzal érvelt, hogy az alperessel nem jött létre akarategyezés abban a kérdésben, hogy a kölcsöntőke visszafizetési összegét, valamint a biztosítótól forintban érkezett életbiztosítás összegét át kell-e számítani devizára, ha igen milyen fajta és mely időpontban érvényes árfolyamot kell alkalmazni. E kérdés a szerződés lényeges tartalmi eleme, az ebben való megállapodás hiánya a szerződés nem létét [Ptk. 205. § (2) bekezdés] eredményezi.

A felperes tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a szerződés címéből, a konkrét szerződési rendelkezés vizsgálata nélkül a kölcsöntőke visszafizetésére is az átszámítási kikötést feltételezte, azonban a fogyasztó javára szóló értékmegőrző kitéltet nem észlelte. Az értékmegőrző „kitétel” joggal vezethette őt arra, hogy a kölcsöntőke visszafizetésével kapcsolatban nem fogja terhelni a devizaárfolyam-kockázat különös tekintettel arra, hogy a kölcsöntőkére ilyen átszámítást rendelő szabály a szerződésben nem szerepel.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy az alperes Kondíciós listát bocsátott rendelkezésére. Az alperes a bíróság felhívására a szerződéskötéskor alkalmazott Kondíciós listát nem csatolta, így nem bizonyított, hogy az tartalmazta-e a törlesztéskori árfolyamra vonatkozó adatokat. A fizetési értesítők pedig nem rögzítették, hogy mely árfolyamot kell alkalmazni.

A felperes fellebbezésében - kifogásolva az elsőfokú bíróság álláspontját - az eljáró bíró elfogultságára is hivatkozott.

- [8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint a felperes fellebbezésében is helytelenül hivatkozik arra, hogy a felek között nem volt akarategyezés a perbeli szerződés devizaneme vonatkozásában. A felperes által kitöltött folyósítási kérelmekből, a szerződés megnevezéséből, a szerződés rendelkezéseiből megállapítható, hogy a szerződés deviza alapú szerződésnek minősül. A deviza alapú nyilvántartás nem minősül tisztességtelennek a 6/2013. PJE határozat rendelkezéseire figyelemmel. A szerződés 5.1. pontja és 5.2. pontja alapján is egyértelmű a devizában meghatározott kölcsön. A szerződés 6.2. pontja alapján a törlesztőrészlet esedékességéről és összegéről minden hónapban külön tájékoztatást ad, tehát nem csak a szerződésben lett meghatározva a törlesztőrészlet összege, hanem havonta külön-külön tájékoztatást kapott erről a felperes. A törlesztések összege vonatkozásában hivatkozott a 6/2013. PJE rendelkezéseire, miszerint ha a törlesztőrészlet összege akár a kirovó, akár a lerovó pénznemben szerepel a szerződésben vagy abból egyértelműen kiszámítható, akkor nem helytálló az a felperesi hivatkozás, hogy a szerződés nem tartalmazza a törlesztőrészleteket. A fent hivatkozott pontok, valamint a 3.3. pont és a 6.4. pont egyértelműen rögzíti a törlesztési időpontokat, így a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjának utolsó fordulatában megkívánt tartalmi elem is rögzítésre került. E körben hivatkozott az 1/2016. PJE határozat 2. pontjára, valamint az indokolás III/2. és III/1/c. pontjára. Álláspontja szerint sem a szerződés 1.1. pontja sem a 6.4. pontja nem minősül tisztességtelennek, a felek egymással közös szándékuk alapján deviza alapú szerződést kötöttek. Vitatta, hogy a felperes szerződéses akarata nem irányult deviza alapú kölcsön megkötésére.

Tévesen hivatkozik a felperes arra, hogy nem került meghatározásra a kölcsön visszafizetésének átváltása és árfolyama. A szerződés 9.3. és 9.4. pontja alapján alkalmazandó a bankszámlák vezetéséről, a betétgyűjtésről és a kapcsolódó szolgáltatásokról szóló üzletszabályzat 1.3.2. pontja szerint a Kondíciós lista az Üzletszabályzat részét képezi. A perbeli szerződés megkötésekor hatályos Kondíciós lista szerint a svájci frank törlesztőrészlet összege az esedékesség napjára spot értéknapal jegyzett MKB kereskedelmi deviza eladási árfolyamon kerül átszámításra forintra. A szerződés 2. pont 3. bekezdése pedig tartalmazza a spot értéknapal MKB kereskedelmi árfolyam definícióját. Előadta, hogy 2015-ben forintra módosult a szerződés devizaneme, a tőkét forintban tartja nyilván, így nincs árfolyam és nincs konvertálás a biztosítótól mindig forintban érkező biztosítási összeg a szerződés lejáratakor forintban fennálló tőketartozásra történő elszámolásakor.

[9] A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

[10] A másodfokú bíróság mindenekelőtt az alábbi eljárési kérdésekben foglalt állást.

[11] A felperes 2015. november 25-én benyújtott keresete I. pontjában annak megállapítását kérte, hogy a perbeli szerződés nem tartozik a DH1 és DH2 törvények hatálya alá, a II. pontban megjelölte az általa kért jogkövetkezményt is. A 2016. június 21-én megtartott tárgyaláson (3.G.44878/2015/8. számú jegyzőkönyv) azt adta elő, hogy a szerződés létre nem jöttében az I. pontban már hivatkozott, és a II. pontban írtak szerint kéri elszámolásra kötelezni az alperest, részletes számítását 2016. szeptember 28-án 3.G.44.878/2015/14. szám alatt csatolta. A felperes a 2018. szeptember 27-én előterjesztett 21.G.43.064/2017/16. számú „keresetösszefoglaló”-jában elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a szerződés nem jött létre a Ptk. 523. §-ának követelménye szerint, mivel a devizában való elszámolásra nézve közöttük akarategység nem jött létre. Utalt a korábban benyújtott elszámolására.

Az elsőfokú bíróság a 21.G.43.064/2017/41-I. számú végzésével az alperes 2016 március 4. napján kelt 3.G.44.878/2015/6. szám alatt előterjesztett és a felperes által 2016. március 22. napján kézhez vett érdemi ellenkérelmét követő 30 napon túl benyújtott keresetváltoztatásait, mint elkésztett előterjesztett keresetváltoztatásokat elutasította. A végzés indokolása szerint e körbe tartozik a 2016. június 21. és június 28. napján előterjesztett keresetváltoztatás, valamint az a keresetváltoztatás is,

melyben annak megállapítását kérte, hogy a szerződés nem tartozik a DH3 törvény hatálya alá. E végzés a felperes által benyújtott keresetpontosításokat nem érintette. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperes a szerződés létre nem jötte vonatkozásában érdemi elbírálásra alkalmas kereseti kérelmet terjesztett elő, és e kérelmet a fellebbezéssel támadott ítéletével elbírálta. Így nem volt akadálya annak, hogy az ítéletábró az ítélet elutasító rendelkezését e körben is vizsgálja.

- [12] A felperes fellebbezésében többször is kétségbe vonta az elsőfokon eljáró bíró pártatlanságát. Az ítéletábró az eljáró bíró elfogultságára utaló körülményt nem észlelt, nem talált olyan indokot, amely alapján nem volt elvárható tőle a jogvita pártatlan elbírálása. Az, hogy a felperes nem ért egyet az elsőfokú bíróság rá nézve kedvezőtlen álláspontjával, nem jelenti azt, hogy a bíró vele szemben elfogult lenne.
- [13] A felperes fellebbezésében kérte annak megállapítását, hogy a perbeli hitelszerződés nem jött létre. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek a Ptk. 522. § (1) bekezdése alapján bankhitelszerződést kötöttek. E rendelkezés szerint a bankhitelszerződéssel a pénzintézet arra vállal kötelezettséget, hogy jutalék ellenében meghatározott hitelkeretet tart a másik szerzőelő fél rendelkezésére, és a keret terhére - a szerződésben meghatározott feltételek megléte esetén - kölcsönszerződést köt, vagy egyéb hitelműveleteket végez. Helyesen állapította meg azt is, hogy a felek ezen bankhitelszerződés alapján a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződést kötöttek.
- [14] A Ptk. 205. § (2) bekezdése szerint a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Visszterhes szerződés esetén lényeges tartalmi elem a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás meghatározása. A Ptk. 523. § (1) és (2) bekezdése értelmében kölcsönszerződés alapján a pénzintézet hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni, továbbá kamatot fizetni. A kölcsönszerződés létrejöttéhez a szerzőelő feleknek meg kell állapodniuk egyrészt a hitelező által folyósítandó kölcsön összegében, másrészt az adós visszafizetési kötelezettségében, amely meghatározásának egyik módja az adós által teljesített törlesztőrészletek számának, összegének, a törlesztési időpontoknak a megjelölése a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában írtak szerint.
- [15] A hitelszerződés I.1. pontja tartalmazza, hogy az alperes a felperes részére 127.900 svájci frank összegű devizahitelt nyújt rendelkezésre és a rendelkezésre tartási időszak lejártáig, a jelen szerződésben meghatározott feltételek teljesítése esetén forintban, legfeljebb 17.000.000 forint összegű kölcsönt nyújt. A szerződés 5.1. pontja rendelkezik arról, hogy a kölcsön folyósítása részletekben, az építkezés készülségi fokához igazodóan, meghatározott folyósítási feltételek teljesítését követően, a hitelfelvevő eseti, írásbeli megbízása alapján történik. A bank Kondíciós listájában közzétett tárgynapi befogadási határidőt követő időpontban beérkezett lehívások alapján a bank a kölcsönt a tárgynapot követő üzleti napon folyósítja az 5.2. pontban írtak szerint, mégpedig a lehívott összeg átváltásával a folyósításkor érvényes pénztári devizavételi árfolyamon átszámítva. Mindezen rendelkezések alapján megállapítható, hogy a szerződés tartalmazza a hitelkeret összegét svájci frankban, maximum értékét forintban, továbbá a felperes részére folyósított összegek kiszámításának módját.
- [16] A szerződés 3.1. pontja tartalmazza a hitel futamidejét, amely a rendelkezésre tartási időszakkal együtt 240 hónap, valamint végső lejárátát: 2028. július 10. napja. Az alperes az adós részére a

szerződés 6.1. pontja szerint a hitel teljes futamideje alatt a tőke törlesztésére türelmi időt biztosított mindaddig, amíg az életbiztosítási szerződés hatályban van. A felperesnek a szerződés ezen pontja rendelkezett arról is, hogy a türelmi idő kizárólag a tőke megfizetésére vonatkozik, a kamatfizetés és a kezelési költség, továbbá a hitelfelvevőt terhelő egyéb fizetési kötelezettség teljesítését nem érinti, a fizetendő kamat és kezelési költség megfizetése havonta az elszámolási napokon esedékes. Az elszámolási nap időpontját a 6.2. pont határozza meg. A szerződés ezen pontja rendelkezett a teljes hitelösszeg igénybevétele esetén fizetendő kamat és kezelési költség együttes mértékéről (596,86 CHF), valamint arról is, hogy a hiteldíj esedékességéről és összegéről a bank az esedékességet megelőzően nyolc napon belül értesíti a hitelfelvevőt. A szerződéskötéskor nem lehetett meghatározni a további hiteldíjak mértékét tekintettel arra, hogy a szerződéskötéskor nem volt ismert, hogy a felperes milyen összeget hív le a rendelkezésére álló hitelkeretből, továbbá az sem, hogy a későbbiekben milyen mértékű lesz a felperes által fizetendő ügyleti kamat, kezelési költség mértéke, illetve hogyan alakul a későbbiekben a forint/svájci frank árfolyama. A szerződés azonban tartalmazta mindazokat az adatokat, amelyek összegét a felperes ellenőrizni tudta. Az ügyleti kamatot a szerződés 4.1. pontja rögzítette, mely a szerződéskötés időpontjában évi 2,7% volt. A kezelési költség mértéke a szerződéskötés időpontjában 2,9%-ban rögzítésre került azzal, hogy a mindenkori „xxx./h ingatlanfedezetű hitelek konstrukciói stratégiai partnerek részére” Kondíciós listában kerül közzétételre.

- [17] A felperes és az **pénzintézet** között 2008. június 25-én értékmegőrző életbiztosítási szerződés jött létre, amely a hitelszerződés rendelkezése szerint a perbeli hitel- és zálogszerződéssel együtt érvényes és a biztosítási szerződés a hitelszerződés elválaszthatatlan részét képezi. E szerződés célja az volt, hogy a tőke megfizetéséhez szükséges visszafizetési kötelezettséget segítse elő. Nem vitás, hogy a szerződés megkötésekor nem lehetett előre tudni, hogy az életbiztosítás lejáratakor az életbiztosításból befolyó összeg a tőketartozás összegét milyen mértékben csökkenti. A 6.1. pont rendelkezik arról, hogy a tőke törlesztése oly módon történik, hogy a biztosító az életbiztosítási szerződés alapján esedékes teljes összeget (beleértve a többlethozam számlán felhalmozott összeget is) a bank által megjelölt bankszámlára utalja és az átutalt összegből a bank kielégíti teljes követelését, ideértve mind a tőke, mind a kamat, díj és egyéb követelését is, a fennmaradó összeget pedig az ügyfél rendelkezése szerint kezeli. A felek meghatározták azt is, hogy mi a teendő, ha az átutalt összeg nem nyújt fedezetet a bankkal szemben fennálló teljes esedékes tartozás kiegyenlítésére (a hitelfelvevő köteles a különbözetet a bank elszámolásának kézhezvételét követően az abban megjelölt határidőben megfizetni a bank számára).

A szerződés rendelkezéseiből azonban nem állapítható meg, hogy a devizában nyilvántartott hitelkeretből forintban folyósított tőkeösszeg visszafizetésére - figyelemmel a deviza alapú hitelszerződésre - milyen és mikori devizaárfolyam figyelembevételével kerül sor. A rendelkezésre álló adatok alapján a felperes a szerződés megkötésének napján kockázatfeltáró nyilatkozatot írt alá, továbbá ugyanezen a napon kelt közjegyzői okirat 9. pontjában is tudomásul vette, hogy az árfolyamváltozás hatására változhat, kedvezőtlen esetben jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészek forintban számított összege, így nyilvánvaló volt számára, hogy az elszámolás devizában történik.

- [18] A kiemelt rendelkezések alapján az ítéletábra arra a következtetésre jutott, hogy a tőkeösszeg visszafizetése - mint a kölcsönszerződés egyik lényeges tartalmi eleme - vonatkozásában a felek a szerződésükben konkrétan nem állapodtak meg a szerződés megkötésekor: nem rögzítették, hogy a devizában nyilvántartott tőkeösszeg kiszámítására milyen módon, milyen árfolyamon kerül sor. A szerződés 9.3. pontja értelmében a szerződésben nem szabályozott kérdésekben többek között a Bankszámlák vezetéséről, a betétgyűjtésről és a kapcsolódó szolgáltatásokról szóló üzletszabályzat Általános rendelkezések I. fejezetében foglaltakat kell alkalmazni, melynek 1.3.2. pontja szerint a

Kondíciós lista az Üzletszabályzat részét képezi. Az elsőfokú bíróság 26. számú végzésével felhívta az alperest, hogy a szerződéskori és az azt követő kondíciós listákat csatolja az iratokhoz. Az alperes 28. szám alatt előadta, hogy a szerződés megkötésének napjától a beadvány elkészítéséig hatályos összes kondíciós listát megküldi a bíróság részére, azonban a megküldöttek között a szerződéskötéskor hatályos Kondíciós lista nem szerepelt. Így az ítéletábra a szükséges adatok hiányában nem tudta megállapítani, hogy a Kondíciós lista egyáltalán rendelkezik-e, ha igen, milyen módon a forintban átutalt törlesztőrészlet devizára történő átszámításának módjáról.

- [19] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a Kondíciós lista értelmező rendelkezésének 1. pontja szerint az MKB Svájci Frank Lakás- és Magánhitel esetében a svájci frank törlesztőrészlet összege az esedékesség napjára spot értéknappal jegyzett MKB kereskedelmi deviza eladási árfolyamon kerül átszámításra forintra, azonban ezen állításnak valóságtartalma azonban az aktuális Kondíciós lista hiányában nem volt megállapítható. A szerződés 2. pontjának harmadik bekezdése tartalmazza ugyan a spot értéknapi MKB kereskedelmi árfolyam definícióját, azonban ez önmagában nem volt elégséges a tőketörlesztés visszafizetési módjának meghatározására.
- [20] Az ítéletábra hangsúlyozza: nem tévesztette szem elől a Kúriának a perbelivel hasonló alperesi hitelszerződés vizsgálata során elfoglalt, a szerződés létrejöttét megállapító álláspontját (BH2018. 230.), azonban a jelen esetben a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható a szerződés részét képező Kondíciós listának a tőketörlesztés visszafizetésére alkalmazandó szövege, ezáltal nem volt megállapítható az sem, hogy a szerződő felek a tőke visszafizetésének módjában hogyan állapodtak meg, annak ellenére, hogy az alperes a felperes részére a kölcsönt folyósította, a felperes pedig a törlesztést - a tőketörlesztés kivételével - megkezdte.
- [21] Ezért e körülményt a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperes terhére értékelve azt állapította meg, hogy a felek szerződése nem rendelkezik a tőke visszafizetése körében a biztosítási összeg elszámolásának mikéntjéről, ezáltal a szerződő felek akarategysége e kérdésre - mint a kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemére - nem terjedt ki.
- [22] Az ítéletábra a kifejtettekre tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy a hitelszerződés a Ptk. 205. § (1) bekezdése alapján nem jött létre. Ezért nem volt szükséges a fellebbezésben felhozott további kérelmek és érvek vizsgálatra.
- [23] Az ítéletábra megjegyzi: amennyiben a felperes keresetében nem kérte volna a szerződés létre nem jöttének megállapítását, úgy az ítéletábrának - figyelemmel a 2/2010. PK vélemény 4. a) pontjára - a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapján hivatalból kellett volna észlelnie, hogy a szerződés nyilvánvalóan nem jött létre. A b) pont szerint a semmisség hivatalból történő észlelése a másodfokú eljárásban is kötelezettsége a bíróságnak, ha az elsőfokú eljárás adataiból a semmisségi ok fennállása egyértelműen megállapítható. A perbeli esetben a szükséges bizonyítékok rendelkezésre álltak, a vitás kérdésben a másodfokú eljárásban mindkét fél - külön felhívás nélkül is - nyilatkozatot tett.
- [24] Megjegyzi az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a pertárgy értékét, mivel a felperes a szerződés létre nem jöttének megállapítását is kérte, így a Pp. 24. § (1) bekezdése alapján

a pertárgy értéke e kereseti kérelem vonatkozásában a hitelszerződésben megjelölt hitelkeret összegével egyező.

- [25] Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, megállapította, hogy a perbeli szerződés nem jött létre. A Pp. 213. § (3) bekezdése alkalmazásával közbenső ítéletet hozott, ugyanis a rendelkezésre álló adatok alapján az elszámolás a felek között nem ejthető meg. A Pp. 253. § (4) bekezdése alapján az ítéletábra az iratokat az elsőfokú bíróságnak küldi meg a követelés összegére (mennyiségére) nézve tárgyalás folytatása végett. Nem állapítható meg továbbá a pernyertesség/pervesztesség aránya sem, ezért a másodfokú eljárásban felmerült perköltség összegét csupán megállapította, annak viselése tárgyában az elsőfokú bíróság határoz.

Budapest, 2021. január 19.

. Németh László s.k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.

előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.

bíró